

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szokolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Rusko-japonská válka.

Dnes prinášame et. čitateľom vyobrazenie strašlivých scén pri bombardovaní Port-Arthuru, ktoré sme už v minulých správach, o vojne, opisali.

Tu zase vidíme ako sa v polnom ležení rozdeľujú vojakom príslé listy z domova, a vidíme ako každý s dychtivosťou a s vyjasnenou tvárou hltá obsah listu, tak že zapomína na všetky útrapy vojny.

Najnovšie zprávy o vojne.

Od 5. t. m. až po dneska stojí na ďalekom východe urputný boj, jakého ešte svet nevidel. Rusi v tom dôverujú, že japonské vojsko je vysílené a dlho odoláť nevládze; len že to isté si myslia i Japonci o Rusoch a to im dodáva, zúfalej divokosti. Z Mukdenu píšú, že Rusi 17. t. m. ráno vo vražednom boji nazpät vydobili svoje postavenie, na levom brehu Saho, ktoré museli predošle opustiť. Delá páliły celý deň. Chlap zápasil s chlapom. V tomto zápase bolo zrejmé, že Japonci následkom vysílenia už len slabo stačili Rusov odražať, čo týchto posmelovalo, aby z (defensívny na offensívny) obrany na útočenie prešli.

Dľa hodnovernej zprávy malo Rusko v boji pri Saho 280,000 mužov: 200,000 pešákov, 26,000 koníkov a 950 diel s delostreleckým mužstvom.

Obraz bojišťa je od (neľudského) zverského masárenia ošklivý. Zdravotnícke tlupy nestačia ranených odniesť, mrtvých pochovať, srdcopolomé stonanie prehlušuje hukot delových strel. Ranení volajú zúfale, aby ich aspoň z hustého dáždu pod strechu odťahol niekto a nenie človeka k tomu, lebo ľudia sa teraz zabíjať musia. Len voda rozvodnených potokov a riek značí svoj smutok, nad veľkým krvopreliatim.

— Ruský cár dáva na vedomosť ostatným mocnostám, že vo vojne bude pokračovať a mobilizuje 600,000 nového vojska.

— Japonci skúmajú Port-Arthur s luftbalónov a dľa toho strieľajú do pevnosti. Stössel ale oduševňuje Rusov a teší ich tým, aby vydržali, lebo Kuropatkin už skoro pošle oslobodujúce vojsko.

Petrohrad, 19. októbra. Z Mukdenu oznamujú: Bitka 16. okt. bola najhroznejšia z pomedzi všetkých dosavadných bitiek. V histórii vojen páru nemajúce krvoprelievania potrvá ešte asi za dva dni a len potom bude možno ustáliť výsledok strašného krvoprelievania. — Dľa hodnoverných zprávy, Rusi zaiste zvíťazia.

Berlín, 19. okt. v „Localanzeigeru“ oznamujú z Mukdenu: Večer 16. t. m. Rusi po tuhom boji vytisli Japoncov z posícií pri Suansutane a odobrali im osem kanónov. Japonci 17. t. m. nad ráno s veľkou silou trikrát napadli ruské posície pri rieke Sa (Saho), ale Rusi v strašnom boji ich vždy odbili. Japonci utrpeli z tejto príležitosti veľké ztraty.

— **Berlín, 19. okt.** Najnovšia hodnoverná zpráva z bojišťa prichodí, že japonské armády Okuma a Nosu sú takmer celkom zbité. Teda Rusi víťazia.

„Noviny malých“.

Aj to už je?—bude sa pýtať mnohí čitateľ nášho „Pokroku“, aj pre malé slovenské dietky vychádzajú noviny?

Veru vychádzajú i pre tieto útle kvety lepšej budúcnosti, pre naše slovenské dietky sa píše novinky krásne a lačné, ducha ušľachťujúce, srdco obveselujúce pod menom „Noviny Malých“, vychádzajú v Senici, počnúc od októbra do mája mesačne jedenkrát.

Mnohokrát sme písali o tom, nakoľko je potrebné čítanie pre náš ľud slovenský, ktorý je zaoštalý, nevzdelaný, opustený, kto ho chce povzniesť, musí ho pestovať ako útlú bylinku, a začať v tom najútlejšom veku.

Povedzte mi, prečo je to. že naši Slováci neradi čítajú, keď nenie práce v domácnosti svojej sa veľmi málo zdržujú, ale temer celý deň v pálenečných krémach vysedajú, očuávajú opizlé hlúpe reči slabúchov a padúchov? Jedine preto, že stoja na najnižšom stupni vzdelania, že sa nespriatelili s tým najlepším priateľom: s tlačou knihou, s tlačným slovom.

Otec, ktorý rád čítava, je opravdivým kňazom svojho domu, svojej rodiny. Jak je to krásne, keď po dennej práci večer celá rodinka sedí shromáždzená kolom pece a on soberie s police poučnú knihu, lebo poučné noviny a číta, ostatní ošľachujú. Jak zaujímavý rozhovor sa vyvinie o prečítaných článkoch. O koľko je to milejšie, skvostnejšie ako to zadržané povetrie smradľavej krčmy.

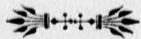
Ale čo sa Janko nenaučil, to sa Jano nenaučí. Len ten človek číta a sa vzdeláva, ktorého už od mladý k tomu priučili.

Jako by to ináč po našich slovenských dedinách vyzeralo, keď by rodičia dietky už za mladý k tomu priučili.

Tatúček u žida v kréme vypije každý deň za 8—10 halierov čertovej pomocnice. Otcovia kresťanský len raz za mesiac vypite u žida o 4 haliere menej a dietky vaše budú mať mesačne krásne noviny. Lebo očuávajú: „Noviny Malých“ majú 10 tlačných stránok a jedno číslo stojí len 2 krajciare = 4 haliere.

Práve teraz vyšlo prvé číslo VI. ročníku, s krásnym obsahom s pekným obrázkom. Kupte ich pre vaše dietky, to je ten najlepší dar, ktorý im poskytnúť môžete. Verte mi, že ovocie hojné vám prinesie a na starosť budete mať radosť z dietok tých, ktoré ste už z mladosti ku čítaniu dobrých kníh a spisov viedli.

A preto kresťanský rodičia idte ku vašim pánom kaplanom, farárom a učiteľom, poproste ich, nech pre vaše dietky predplatia „Noviny Malých“. Celý ročník 8 sväzkov stojí 16 krajciarov. V páde by vám to nechceli urobiť, viac otcov nech sa spojíte, pošlite poukážku peňažnú a len takto ju adresujete: Ján Bežo a spol. Senica (Szenic) nitrianska stolica, odkiaľ vám riadne „Noviny Malých“ zasielať budú. R.

Jako nazíva slovenský delník v Pešti?

Albo: Kedy platí bieda zlatom?

Koľko ráz idem na prechádzku po zvyklých úzkych, bočných uliciach, v ktorých bydlia naši Slováci, vždy niečo takého sa mi prihodiť, čo by edo mňa schopnejšiemu bolo veľkou pôdou.

Ja nepozastávam sa na inom najradšej, ako nad tým, keď vidím ten kypiaci život svojich pokrevných slovenských rodín, ktorých život, v pred dnešným časom, ideám mal by sa dívať, mal by postupovať, lež on postupuje v zad, totižto ešte do väčšej biedy sa núka v jakéj je položený.

Tu, v takýchto uliciach sú na mnohé strany, tak nepriestrané dvory, ktoré nedela za nedelou preplnené sú obyčajne —

možno povedať, mŕtvými dušami. Ano mŕtvými dušami! Ačkoľvek ich mátno oči sa pozerajú, ale ústa, ruky, údy, slovom celá telesná sústava už len z ťažka sa pohybuje. Duch ich je utopený v porobe alkoholu, to jest v tej biede . . . Tu zastaviť sa musí človek, keď vidí a počuje, že: ten a ten len dnes po prvý raz je tu na „robotách“ a zarobil o 20—30 hal. viac ako doma; nepomyslí už na seba, ba menej na svoj domov. Hneď započne život s pálenkou, nemravným životom a všetkým tým, čo prináša neľútostný život delníkov v takýchto kútoch.

Teraz ale, keď jaseň zaveje severom, keď rozplače sa nebo, vtedy prichádza tá pravá bieda. U mnohých stredovekých rodín — nie snáď pre nedostatok práce, ale pre veľkú úžeru vyskytne sa i tá príhoda, že medzi žijúcimi sú jako „najbiednejší.“ Spia v izbe takej, v ktorej mnoho ráz 14—18 chorobne uvádzajúcich pŕa, ťažko dýcha po malej troche voľného povetria; slovom, dusia sa v smrade a hniúcom povetří izby, ktorá od leta nepocitilo čerstvého povetria a jasného dňa.

Raz, jako takto v nedeľu idem po týchto uliciach, s mojim kollegom, ktorého som si akosi získal pre informáciu, naraz počujem krik v jednom dvore a veľké zalamovanie rúk: „Už dokonala nevinná dievka. — Už, už ju zabíj.“ Na to vyšly dve žienky uplakané, ktorých som sa pýtal, čo sa im stalo?

— Mužovia bijú ženy a dietky škrtia, — odpovedali nám.

A prečo, pýtam sa?

— Prečo? Nuž, všetko pre tie nešťastné pálenkáše.

Sú teda v opilom stave?

— Ano v opilom stave; a práve dnes v takom, ako ešte nikdy.

Nuž a teraz vy kde utekáte, také zakrvavená?

— Pre ochrancov.

A inej príčiny niet, len tie pálenkáše?

— Všetkého bola táto príčina: Dnes mali dostať peniaze, ponevác ale viac ráz prišli do práce v opilom stave — čo bolo odpustené viac ráz, len dnes nie, teda nedostali ani bakky: A vedia dobre, že človek v tú sobotu čaká na ten krajciar, ako na krajec chleba. Medzi rečami pýtal si jedon na dohán a na tú pálenku. Manželka hovorí, že pred jeho príchodom dala posledný halier na román. On na to začal kľiať, s tým aj odišiel preč a neprišiel len na druhý deň podvečer. Na toto žena začala s nim vadu a on tiež, až na ostatok povstala bitka; on kričal: „že ju musí zabíj tak, ako v tom románe ten . . .“ A tak ju tak zbil, že leží v krvi, jako mŕtva. Hľa, teraz idu ochrancí, ale už na darmo.

„A jaké romány to kupujete,“ pýtam sa?

— To nosí jeden židák. My tiež jeden berieme: „Nevinná k smrti odsúdená.“ Je to pekné čítanie. No ale dnes viem k čomu privedú chudobného človeka romány.

Tohoto agenta krvavých románov, pre ľud, som už viac ráz videl, keď nedeľu, po nedeli chodil po smutných dvoroch s koženou taškou, románmi nabitou ponúkať a natískať ľudu nezkušenému tieto biboviny a otravy.

U 15 rodín brali „Nevinná k smrti odsúdená,“ „Osem rokov pod mocou“, „Strašidlo“, „Dve sokyně“ atď. atď.

Keď toto všetko prečítali, židák doniesol druhé: „Revolúcia“, „Krvavý prevrat . . .“ atď. a k tomu dodal ešte toto: K tomuto daná je, ako odmena modlitebná kniha viazaná v koži, so zlatorezom a hodinky.

A tento ľud, ktorý ztratu 30—40 kr., ozelel bitkou, otváral svoje pálenkou zkazené oči, kupoval tento jed, odpadky zase jedom sytené, pre svoje úbohé duševné sily.

V jednom dvore našiel som 9 takýchto rodín, čo odberali romány. Jeden sošit za 8—10—15 kr., „več vraj to nenie žiadny peniaz“, hovoril židák.

Niektorý román má 80—100 sošitov, ba i viac. Dajme tomu, že tieto romány boly v 100 sošitoch. Teda jedon román 15 kr. stál 15 zl. Za 9 románov zaplatil tedy ten smutný dvor 135 zl. Koľko mohlo sa oblieť nahých dietok, aby mohly do vzdialenej školy dochádzať odiate? Koľko sa mohlo kúpiť dreva, uhlia, múky, zemiakov, aby ten ľud ohrial sa a riadne najedol.

(Pokračovanie nasl.)

Dopisy.

Nitrianska stolica.

— Z Bukovca. Ponevác som ešte z Bukovca žiadneho dopisu v našom „Pokroku“ nečítal, osmelujem sa ja mojou ťažkou rukou voľačo napísať.

Ziaľ Bohu musím začať len s biedou, lebo tej máme u nás dost, ponevác na náš chotár toho roku prišlo veľké krúpobitie a čo nechalo toto, prišla veľká suchota a tá ostatok vysušila. Teraz sme v tom tak, že aj gazdovia nemajú obilia ani ničoho, musia kupovať; a veru keď nemá gazda, nemá ani delník. — Teraz si pomáhame tak, že niektorí idú po svete handľujú s papučami, kobercami a p.; iní idú zase do Ameriky, aby si svoje dlžoby poplatili, zvlášte mládež ide do Ameriky a keď si niečo usporí vtedy príde a sa ožení, alebo vydá; veru Amerika už mnohým pomohla. — Potešiteľnú zprávu môžem podať o tom, že náš „Potravny spolok“ veľmi dobre účinkuje a napreduje; ďalej, že naša ev. cirkev, vzdor ťažkým časom obnovila a z čiastky prestavila svoju faru.

Ešte niečo našej mládeži, neodťahujte sa bohatší od chudobnejšieho a chudobnejší od bohatšieho, ale pekne v jednote sa schádzajte a jeden druhého poučujte; zvlášte čítaním dobrých a poučných kníh, lebo keď sa z mladí niečo naučíte i keď vás osud do sveta vyženie, ľahšie sa svetom prerazíte. Keď máte čas, požičajte si knižky od p. farára, lebo učiteľa, tí vám to vďačne urobia a i poučenie dajú. Srdečne vás zdraví váš P. P., mládenec.

(Podobným bobonám, ako opisujete o tých hadoch, neverte; preto sme to i vynechali a povzbudzujte i druhých ku písaniu. Red.)

— Z Petrovej Vsi. V nedeľu v našom „Katólickom kruhu“ bolo živo! Počil nás veleb. pán J. Nemeč, kaplán z Unína svojou návštevou, pri čom mal peknú, poučnú prednášku. Bolo špatné počasie, preto sa zúčastnilo posluchačov dost.

Po našom uvítaní ujal sa slova vel. p. kaplan Nemeč a úprimnými slovami kládol nám na srdce, keď máme takú príležitosť sa vzdelávať, aby sme svoje prázdné chvíle venovali poučnému čítaniu. Jako nám tá prednáška bola milá, nemožno ani vypísať, lebo už dlho medzi nami nikto neprednášal.

Potom sme sa pri speve zabávali dlho do večera s pánom kaplanom. Potom pri túžení žiadali sme ho, aby často nás navštívil, aby tým každý väčšiu lásku a útluk hľadal v prázdnom čase, medzi nami v „Katólickom kruhu.“ Ludomil.

Prešporská stolica.

— Modranom. Dostali sme niekoľko dopisov z Modry, ktoré obsahovaly rozličné smutné zprávy a žaloby. V mnohých veciach, neznajúc pomery modranské, nemôžeme dať dopisovateľom zodpovedajúcej rady; no jednu záležitosť predsa podotkneme. — Žalujete sa, že tohoto roku tuším nebudete mať na vianoce divadelného predstavenia, a tak že aj „Katólicky Kruh“ bude trpet, ponevác nebude mať príjmov. Je nám známo, že v Modre páni katolícki kaplani vyučovali dosiaľ mládež divadelným hrám. Aj pán dr. František Jehlička, bárs mal veľmi mnoho práce, dva razy do roka usporiadal divadelné predstavenie. Terajší pán kaplán, Mikuláš Teteši, má len polovicu tej práce, ktorú predošli páni kaplani konať musejú, lebo tí boli spolu aj štátnymi katechetmi. Preto tým ľahšie sa môže pustiť do vyučovania mládeže divadelným hrám. A my ani neveríme, že by to neučinil. Lebo či by on menej miloval Modranov, jako doterajší páni kaplani? A či snáď by sa lakal práce, ktorú jeho predchodcovia s toľkým úspechom vykonávali? Albo či by nenosil na srdci záujmy „Katólického Kruhu“, ktorý sa — jako očuávame — len zo zábav a z divadelných predstavení drží? Toho nemôžeme uveriť. Pride on na tú myšlienku sám od seba. Jestli nie, tak choďte k nemu, s úctou ho o to požiadajte, — nemôže byť tak bezcitným, že by vám to odprel. Tým viac, lebo aj dp. Ernei je za divadelné predstavenie. Len treba mať dôveru ku vlastným duchovným a treba sa na nich s úprimnosťou obrátiť: oni zaiste nepovrhnu žiadosti svojich veriacich.

— Z Búr Sv. Mikuláša. (Dokončenie). Nuž keď účastníci nám tak robia, že mimo tých sviec pohrebných, iného vo spolku nekúpi — aj to len preto, aby vraj pán kaplan to nezbadali — vskutku ale preto, lebo sú lacnejšie. Povedzte mi kam to pride? Oj, stará sa vám on do vašich sviec! Kupujte si kde chcete, ale je to špatné počinanie, keď niekto sa dá do sväzku spoločnosti a potom nekoná to, na čo sa i písomne zaviazal. Ten kope pod sebou jamu a není hoden, aby mu ju druhý zasypával. Sláva statočným občanom obojích Búrov, čo sú si verní svojmu spolku a preto spolok aj prekvitá, bárs nie tak ako by mohol, ale Pán Boh zaplať! dosiaľ bolo obratu za 3/4 roka 150,000 korún! Ale keď by všetci účastníci navštívili verne spolok, obrat mohol by byť raz toľký! Dom mohol by byť už čistý od dlžob a to by bol býval náš 1-ročný ošoh. Keď by sme nemali dobrých ľudí, čo našim vodcom prácu osladzujú; pre Andelov, Dudov, Sekáčov mohli by sme spolok aj zavreť, keď sa zdráhajú i tú malú povinnosť denne kassierovanie raz za 1/2 roka prekonať. A čo povedať na počinanie Tomáša Cvečku, ktorý ich na šaštinskom jarmoku verejne urazil? Nuž ale vždy sa nájde, ktorý-ten kukol v raži i čistej. „Nič to za to, že je blato, pride vetor vyfúka to!“ Pridu lepšie časi, že prečítu aj tí, čo spia spánok nevedomých a uvidia, že snaha našich vodcov je šlachetná.

Ct. čitateľom oznamujeme — a predošlú výpoveď o kúkole odvolávame — lebo máme v potravnom spolku raži i bez kúkolu, celkom čistú a k tomu nový druh raži pod menom: „Askánia“ na semeno. Na jutro dostačí z nej iba 60 kilo. Z jedného zrna vyrastie celý křížok 26 stebel. Slama vyše 2 metrov, klase až na 120 zrn a zabezpečí 22-násobnú úrodu. Vzduchuje druh tento suchu, mokru, mrazu a každej nepohode. Lacná není, stojí kilo 23 kr. (= 46 hal.) ale veznú do povahy, že obyčajnej výsevky len tretia časť z tejto dostačí, ten rozdiel sa ztráti. Naši vysiali ho už 5 metrov. Máme ešte na sklade 3 metre; zvlášť susedných obcí hospodárov upozorňujeme, aby nepremeškali túto dobrú príležitosť a došli si nového druhu raži zapatriť. Najlepšie by bolo viacerým sa pozbierať a odkúpiť semena na raz, kým ešte zásoba trvá.

S úctou vám to zdeluje
všem susedom oznamuje,
čo riadne spolok navštevuje
spolkár; ale v ňom i kupuje
všetko, čo potrebuje!

— Budapešť. Mládeži. Slávna redakcia! S radostou chytil som sa pera, abych ná krátko oznámil i ja to naše veľkomestské žitie tomu časopisu, ktorý tak horlivo a vytrvale, zdarne bojuje za pravdu a právo nášho ľudu.

My, bez rozdielu povolania, mládež „Pešt. Kat. Del. Kruhu“ — pravda malá, slabá generácia ešte, ale predsa pri dobrej vôli a pomoci nášho kruhu — vydržiavame si už aj učebné hodiny k tomu cieľu, aby vedeli sme, že čo je to: V práci spasenie a v borbe je život. Medzi iným potom dáme si i takej chuti, že s nevýslovnou radostou a napnutosťou, stopujeme kroky ešte i tých našich, zaostalých bratov. Preto sdelujem ct. čitateľom „Pokroku“, že unienili sme si, aby tento časopis sa medzi nami rozšíril a nakoľko bude možné prinášal nám v každom čísle nové a nové kvetúce prejavy účinkovania podobných kruhov, ako aj nazívanie nášho delníctva. Keď toto sa nám tedy splní, vtedy pokladať si to budeme, za veľkú česť nášho Pokroku. Ažkoľvek dá sa nám to predvídať vtedy, keď vidíme, že jaké vnútorné pohnutie a jaká duševná blaženosť naplní srdcia našich čitateľov pri čítaní takých vecí ako na pr. prinášajú nám: „Pokrok“ „Slovenský Týždenník“ a ešte aj mravno-poučný časopis „Posol Svätého Antona.“*) Slová a skutky týchto novín sú, ako balsamom na zastaralé a so dňa na deň sa obnovujúce rany naše, od tých čias, ako dali sa ich čítať — ony sú tou iskrou, pre otupené na príklady, oduševniť sa nemohúce srdcia naše. Áno, sú nám celou útechou a nádejou! A preto vyzívam a prosím ťa statná, drahá mládež slovenského delníctva: staraj sa o to, aby tieto výspomenuté časopisy u teba našli roznašateľov a čitateľov u svojich rodo-vlastných pokrevných

*) Redakcie týchto časopisov vydaly všetky kalendáre, bez ktorých nemala by ostať ani jedna slovenská rodina.

natolko, že by ani jedno číslo neostalo neprečítaným; lebo jestli sa to stane, vtedy istotne stáť nebudú nad nami tie chmáry s tmou, ktoré dnes vidíš ešte na viacerých z Tekova bratoch alebo aj na tých droťárkoch, ktorí horko-ťažko si stanú medzi nás.

Nuž teda drahá mládež, nezapomeň — že na tie slová tvojho milého učiteľa a bojovníka, ktoré povedané ti boli takto: „Milá mládež! V tvojom živote, len keď takouto navždy ostaneš, môže nastať slubujúce jaro“.

A preto i ja opakujem prosbu ešte raz s týmto dodatkom:

Vstávaj, prebúdaj, púta si strhávaj,
Za pravdu a dobré skutky pevným krokom kráčaj!

Upozorňujeme členov „Bud. Kat. Del. Kruhu“, aby v nedeľu po obede všetci shromáždili sa v Kruhu, zkadial pod zástavou a s odznakmi pôjdeme do mlynárovej ulice, kde pripojíme sa k hlavnej processii. Ten istý.

Drobné zprávy.

— Nový „Hospodársko-potravný spolok“ utvoril sa, s pričinením p. učiteľa Mich. Simonoviča, na Myjave-Poljanke a 1. októbrom započal účinkovať. M. Simonovič, predseda, Štefan Tallo, zápisník. Prajeme mnoho zdaru, novému podniku! — Pritomne tiež vyzívame všetky obce, dediny, kde nie sú ešte potravné spolky, aby si takéto čím skôr hľadeli založiť a takto aspoň čiastočne sa na vlastné nohy postavili a z úžerníckych rúk vymanili. Len vpred!

— Skalické vinobranie, je takmer už odbavené a môžeme vo všeobecnosti povedať, že vypadlo dost obstojne; mnohí naoberali viac ako očakávali. A čo sa týka jakosti hrozvov, môžeme tiež povedať, že tohoto roku budú vinka znamenité. Teda, čo sa utratilo na obilju suchom, máme zase čiastočne vynahradené tuto; len sa nerúhať a múdro a striedmo hospodáriť a vinko dobre speňažiť.

— Spolok zdržaantlivých vydržiava vo štvrt. 27. okt. u p. Gajdáča prvú schôdzku. Členovia dostavte sa všetci.

— Vražda. Z Dolneho Hričova (st. trenčianska) nám sdeľujú, že našli robotníka z kamennej bane Antona Morea na jeho byte zavraždeného. Vraždu spáchal dvadsaťročný taliansky robotník Jozef Ferban, ktorý Morea sekerou zabil a potom ho schoval pod posteľ a zakryl handrami. Pes zavraždeného ale dotiaľ zavíjal a škriabal na dvere, kým jeden malý chlapec vo zbadal a predripal sa cez okno do izby. Chlapec zazrel pod posteľou nohy zavraždeného; urobil veľký krik, načo sa ľudia sbehli a tak sa dozvedeli o vražde. Vrah ušiel; najskôr ponáhal sa späť do svojej vlasti.

— Nový prior maltejského rytierskeho rádu. Včera si vyvolil vo Viedni maltejský rytiersky rád za nového priora knieža Heinricha Liechtensteina na miesto zosnulého veľpriora grófa Guidu Thun-Hohensteina.

— Veľký požiar. Z New-Yorku oznamujú, že vo východnej časti mesta Broklina, v takzvanej židovskej štvrti, v Moor ulici ohytila sa jedna kasárňa plameňom a následkom ohňa štyria ľudia sa zadusili, pätnásť ale boli ťažko ranení.

— Divadelné predstavenie. Pešbudínsky „Kat. Del. Kruh“ usporiada dňa 23. t. m. v nedeľu divadelné predstavenie. Hrať sa bude: „Pasáčka lurdská“ v piatich dejstvách, od P. Roberta Weisenhofera, kníza z rehole sv. Benedikta. Z nemeckého preložil: Alfonz Bernkopf, farár v Ciferi. Hra prevedie sa v kat. učňovskom dome (VIII. József-u. 28.) Vstup voľný. Prajeme mnoho zdaru!

— Jeden človek v Missouri, ktorý má bradu 11 stôp dlhú, pôjde na výstavu st. louis, no nie, aby sa tam vystavil.

— V štáte Indiane zabito bolo v uhľodoloch minulého roku 33 osôb.

— Zpomedi bývalých mešťanostov New-Yorku sedem je ešte na žive.

— V celom Rusku vychodí len 99 denných časopisov.

— Sberané mlieko, tvaroh, syrovátku, syry rozličných druhov zo skalickej mliekarny predáva v Holiči Ján Holúsek, na Majirkoch číslo 496.

Vóz pre kravy, (na jarma robený) a se-
prečítaným; lebo jestli sa to stane, vtedy istotne stáť nebudú nad nami tie chmáry s tmou, ktoré dnes vidíš ešte na viacerých z Tekova bratoch alebo aj na tých droťárkoch, ktorí horko-ťažko si stanú medzi nás.

Učňa na kováčstvo, z poriadnej rodiny,
kováčsky majster v Skalici.

— „Bubon“. Pod týmto názvom má „Slovenský Týždenník“ znamenitú žartovnú prílohu. Čo vyšší páni“ huncútstva popáňajú, to tam máte na obrázkoch a kto v politike capov striela, tomu „Bubon“ nezostane dlžen. Na ukážku podávame z „Bubna“ tento obrázok o jednom pánovi, čo sa i na ľudových Slovákov i na liberálov opieral a potom medzi dva stolce padnul.

„Slovenský Týždenník“ je politickým vestníkom slovenského ľudu, zdorja ročne 4 kor. (s krásnym kalendárom zdarma) a vychodí v Pešti (VIII. Rákóczy-ter 3.).

— Utítelu svätého Antoninka. S úzkostlivým krokom predstupujem pred teba, najchudobnejší záchranca sveta — a za nim veľký zástup s 250 sirôt a 25 milosrdných sestier a sluhov. Môžem dúfať, že nebudem klopať na tvoje dobré srdce darmo? Ó, každý kúsik chleba, ktorý ty pre mojich úbohých opustených podáš, bude ti od večného Odplatcu; s jeho prebohatým požehnaním odplatené; Ježiš, ten božský priateľ dietok, ktorý hovorí: „Čo ste vy najmenším mojim bratom urobili, ako by ste mne urobili; ten ti na večnosti odplatí, čo si ty jeho malým miláčkom urobil. Zaiste i ty budeš pomáhať tomu najchudobnejšiemu otcovi sirôt a útrpnosť budeš mať s tým zástupom zanechaných, ktorých ja v mojich ústavoch vo Feldkirchen a Treffen u Villachu, chránim oproti pohybu „Preč od Ríma“ a kde osirotená mládež korutánska vychovanie a operu obráži. Urob ten pokus, keď ťa jeden krajciarik tlačí, daj ho malým priateľom sv. Antoninka jako almužnu a najdeš potešenie a vyslyšanie v tvojej žalosti. Ustavíme a snažme ťa prosím, nenech máňa, najchudobnejšieho záchranca, odísť preč, pošli mi almužnu, veľkú lebo malú, jako Antoninko chlieb pre môj zástup dietok.

Boží pozdrav vďačného korutánskeho oca sirôt
Msgr. Pavel Anton Kaiser,
riaditeľ sjednotených korutánskych sirotských domov sv. Antona. Feldkirchen, Korutánsko.

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinku) po 1 zl. 20 — 1 zl. 25. vyrába a dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz sukeň lodenových
Adolfa Jelínka
v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!
Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

PIANA (KLAVIERY)

PIANINA

z c. a k. dvornej továrny

A. PETROF

v Hradci Králové, Čechy.

Sklad pian: **VO VIEDNI,**

I. Parkring, Čís. 18.

Od roku 1864.

12

POZOR!! Oziminy sa najlepšie pohnoja **umelým hnojivom,** ktoré možno kúpiť len v „Gazd.-potravnom spolku v Skalici.“

Každá sporivá gazdina

používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docielu tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej **kávy.**

TOVARNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

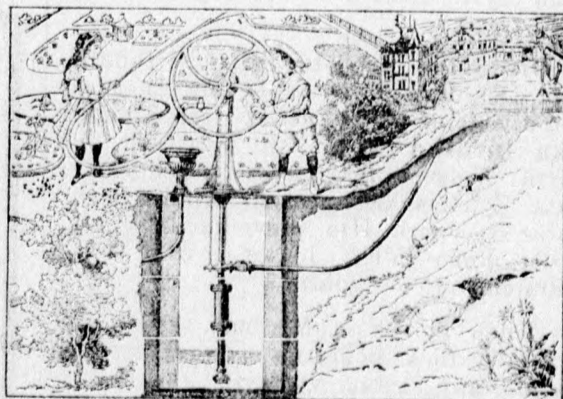
trvanlivé a so zárukou zhotovuje zariadenie

Továrň na vodovody a pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Prédběžné výpočty a cenníky zdarma.

Neviete ešte?

Najlepšie náboženské noviny sú:

Posol Svätého Antona.

Vychodia mesačne raz na 16. stranách s krásnymi obrazmi. Predplatné na rok **2 kor.**, na pol roka **1 kor.** Študujúcim a podučiteľom na rok **1 kor. 20 hal.** Číslo na ukážku dostanete zdarma. Hláste sa o ne takto:

Posol Svätého Antona,
Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

Sviečky

všetkých druhov, ako **kostolné voskové a polovoskové, stolné, stearinové i parafinové. ďalej**

mydlá

ku praniu a voňavé (toilettné), všetky v najlepšej jakosti dodáva **najľavnejšie**

Prvá Královohradecká cis. král. dvornia továrň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Král. České.
Založeno roku 1816.

Solidná česká kresťanská firma.

Genníky i vozíky zadarmo a franko!

Ochranná známka

Založeno r. 1718.

Mariacelské žaludečné kvapky

jediné pravé z lekárne:

G. Schopfa

„K Milostivej Matke“ vo fľaškách 50 a 90 halier ových. Práve len vo fľaškách, zapakovaných v zeleno-bielych príhovaných škatulkách a opatrených ochrannou známkou „Milostivou Matkou“ z Mariazell. K dostaniu vo všetkých lekárňach; kde nie — zrovna ich žiadaf.

Obehod s obľievaným náčiním.

Stavebné kľampiarstvo, plechy všetkých druhov a rozmerov.

Náhrobné križe

v peknej úprave, každého druhu, s trvalým zlatením odporuča et. obecenstvu za **báječne nízke ceny.** Taktiež prevádza každú opravu starých križov

Rudolf Detony v Skalici (Szakoleža), Jezovítska ulica.